

Адміністративне право. Адміністративне процесуальне право. Митне та податкове право.

СПІВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ «БУДІВНИЦТВО» ТА «МІСТОБУДУВАННЯ»

к.ю.н., Стукаленко О. В.

доцент кафедри адміністративного та господарського права
Одеського національного університету ім. І.І.Мечникова

Необхідно визначитися з правозастосуванням поняття «будівництва» та «містобудування». Як зазначає, В.О. Ромасько, будівництво як об'єкт адміністративно-правового регулювання не тотожне об'єкту містобудування і є значно ширшим за змістом, напрямками, засобами регулювання тощо [1, с. 15].

Так, у Законі України «Про основи містобудування», містобудування чи містобудівна діяльність визначаються саме, як адміністративно-правова категорія, що поєднує в собі цілеспрямовану діяльність державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, громадян, об'єднань громадян по створенню та підтриманню повноцінного життєвого середовища, яка включає прогнозування розвитку населених пунктів і територій, планування, забудову та інше використання територій, проектування, будівництво об'єктів містобудування, спорудження інших об'єктів, реконструкцію історичних населених пунктів при збереженні традиційного характеру середовища, реставрацію та реабілітацію об'єктів культурної спадщини, створення інженерної та транспортної інфраструктури [2]. Аналіз даного поняття дозволяє зазначити, що воно не охоплює всієї сукупності відносин, які вміщує у себе будівельна галузь. Так, наприклад, поряд з зазначеною діяльністю, у будівельній галузі, вагомий напрям займає архітектурна діяльність по створенню об'єктів архітектури, інжинірингова діяльність у сфері планування і забудови територій, здійснення будівельного контролю, авторського нагляду за будівництвом, дозвільні та ліцензійні процедури, атестація кадрів тощо. При цьому С.А. Кузнецова зазначає, що «будівництво» не повинно підмінятися дефініцією «містобудівної

діяльності», зміст якої встановлено в нормативно-правових актах [3, с. 6]. Зазначену точку зору підтримує Н. Бондарєва, зазначаючи, що будівельна діяльність поєднує у собі архітектурну та містобудівну діяльність, як окремі складові будівництва [4, с. 47-48].

Дещо, іншої точки зору дотримується Р.С. Ярошевська, яка визначає термінологічне неузгодження у використанні поняття «містобудування», елементами якого є «місто», як населений пункт, адміністративний, промисловий комплекс, та «будування» дія за значенням «будувати», змістовне наповнення яких торкається створення та організації великих населених пунктів. У зв'язку з цим використання правової категорії «містобудування» значно ширше ніж термінологічне тлумачення [5, с.115]. Це у свою чергу породжує численні пропозиції про введення у науковий обіг поняття архітектурно-будівна діяльність, ремонтно-будівна діяльність, «територіально-будівна діяльність». Отже, зазначені точки зору можна об'єднати у становленні саме будівельної діяльності її правового регулювання у межах будівельного права.

Дискусійними з цього приводу є також перспективна назва кодифікованого нормативно-правового акту у будівельній галузі Містобудівного кодексу України, зареєстрованого у Верховній Раді України за № 5181 від 29 вересня 2009 р., який спрямований на кодифікацію будівельного законодавства. Проте використання в межах назви саме терміну «містобудування» є значно вужчим, про це свідчить вище наведене термінологічне тлумачення зазначеного поняття, а також зарубіжна практика регулювання будівництва. Так, наприклад у Великобританії діє Будівельний закон 1984 р., Чехія – Будівельний статут 1958 р., Польщі – Закон про будівельне право 1974 р., Норвегії – Будівельний кодекс 1987 р. тощо . Таким чином практика зарубіжних країн свідчить про кодифікацію будівельного законодавства, саме в межах будівельних кодексів та статутів, а також виокремлення будівельного права як складової адміністративного права в цілому. У зв'язку з цим була сформована вітчизняна концепція становлення будівельного права та будівельного законодавства.

Література:

1. Ромасько В.О. Державний контроль у сфері будівництва : адміністративно-правові засади : дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.07 / В.О. Ромасько. – Х., 2010. – 196 с.
2. Про основи містобудування : Закон України від 16 листопада 1992 року № 2780-ХІІ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>
3. Кузнецова С.А. Административно-правовое регулирование в сфере строительства : автореф. дис. на соискание ученой степени кандидата юрид. наук : спец. 12.00.14 „административное право, финансовое право, информационное право” / С.А. Кузнецова. — М., 2003. — 24 с.
4. Бондарєва Н. Термінологічне дослідження «будівництва» в економіці України / Н. Бондарєва // Вісник Львівського університету : Серія Економіка. – 2008. – Вип. 40. – С. 47–50.
5. Ярошевська Р.С. Теоретико-правовий аналіз поняття містобудівної діяльності / Р.С. Ярошевська // Право і суспільство. – 2015. – Ч. 3. – №5. – С. 115–120.